

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ÇANAKKALE İL ÖZEL İDARESİ GESTAŞ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	10
7.	DENETİM BULGULARI	10
8.	EKLER.....	16

KISALTMALAR

- A.Ş.** : Anonim Şirket
- BA** : Mal ve Hizmet Alımlarına İlişkin Bildirim Formu
- BS** : Mal ve Hizmet SatıŐlarına İlişkin Bildirim Formu
- KDV** : Katma Deęer Vergisi
- KHK** : Kanun Hükümünde Kararname
- OHAL:** Olağanüstü Hal
- SGK** : Sosyal Güvenlik Kurumu

TABLÖLAR

Tablo 1: Şirket Personel Durum Tablosu.....	3
Tablo 2: Şirketin Son Üç Yılına Ait Gelir Tablosu.....	4
Tablo 3: Pay Sahiplerinin Şirketteki Pay Durumları Tablosu.....	7

BULGU LİSTESİ

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullanılmaması
2. Sayıştay'a Gönderilmesi Gereken Belgelerin Gönderilmemesi
3. Şirketin Ana Faaliyet Konusu Dışında Harcamalarda Bulunması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret A.Ş. %99,96'sı kamuya ait bir anonim şirkettir. Anonim şirket olması nedeniyle, kamu hukuku yanında özel hukuk hükümleri de şirketin faaliyetlerini etkilemektedir. Bu bağlamda, şirketin kuruluşundan başlamak üzere tüm ticari faaliyetlerinde Türk Ticaret Kanunu hükümleri esas alınmaktadır.

Şirket, GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret A.Ş. adıyla 24.08.1982 tarihinde kurulmuştur. Anonim şirket olarak Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabidir. Şirketin faaliyet alanı; Çanakkale Boğazı, Çanakkale Adaları ve Güney Marmara Adalarına deniz ulaşımını sağlamaktır. Ayrıca, Çanakkale İl Özel İdaresi'nde 696 sayılı OHAL KHK'si kapsamında çalışan işçileri de bünyesinde bulundurmaktadır.

Şirkette, genel müdür ve kara personeli İş Kanunu hükümlerine göre, deniz personeli de Deniz İş Kanunu'na göre belirlenip çalıştırılmaktadır.

Mal ve hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanmaktadır. Ancak, şirketin ana faaliyetlerine yönelik mal ve hizmet alımları için 4734 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (g) bendi ve 2003/9 no.lu Kamu İhale Tebliği'ne göre, istisna talebinde bulunması üzerine şirketin üretim veya ana faaliyet konusuna giren (denizcilik faaliyetleri) mal ve hizmetlerde muafiyet tanınmıştır. Şirketin satım işleri ise 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu kapsamında sayılmamıştır.

İlgili diğer Kanunlar;

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu

4857 sayılı İş Kanunu

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu

4735 sayılı Kamu İhale sözleşmeleri Kanunu

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu

3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname

2012/4213 sayılı Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar

Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

213 sayılı Vergi Usul Kanunu

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu

854 sayılı Deniz İş Kanunu

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Yüzde 99,96'sı kamuya ait olan GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret AŞ'nin, en üst yönetim birimi Yönetim Kuruludur. Valinin başkanlık ettiği Yönetim Kurulu yedi üyeden oluşmaktadır. Ayrıca kurumun sevk ve idaresinden sorumlu bir genel müdür, iki grup müdürü, 14 ilgili müdürlük, hukuk müşaviri ve mali müşavirlik bulunmaktadır.

Tablo 1: Şirket Personel Durumu Tablosu

Türkiye Denizciler Sendikası Üyesi	221
696 Sayılı OHAL KHK'si Kapsamında Çalışan Personel	192
Kapsam Dışı	119
İl Özel İdaresi'nin 696 Sayılı OHAL KHK'si Kapsamında Çalışan Personeli	150
Toplam Personel	682

1.3. Mali Yapı

Şirketin yıllık hesap dönemi, 01 Ocak - 31 Aralık tarihleri arasındır.

Şirketin bir hesap döneminde üretmesi gereken mali tabloları 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 68'inci maddesinde belirtilmektedir. Buna göre şirketin yıl sonu mali tabloları (ki kanunda bu tablolar finansal tablolar olarak adlandırılmıştır) bilanço ve gelir tablosudur.

68'inci maddede tacirin ticari faaliyetinin başında ve her faaliyet döneminin sonunda, varlık ve borçlarının tutarlarının ilişkisini gösteren finansal tabloyu (sırasıyla açılış bilançosunu ve yıllık bilanço) çıkarmak zorunda olduğu, açılış bilançosunda, yılsonu finansal tablolarının, yılsonu bilançosuna ilişkin hükümlerinin uygulanacağı, yine tacirin gelir tablosunu hazırlayacağı, bilanço ile gelir tablosunun yıl sonu finansal tablolarını oluşturduğu, 514'üncü madde ile Türkiye Muhasebe Standartlarının bu konudaki hükümlerinin saklı bulunduğu hükümlerine yer verilmiştir.

514'üncü maddesinde ise yönetim kurulunun, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmuş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlayacağı ve genel kurula sunacağı belirtilmektedir.

Şirketin Kanun'da belirtilen 2019 yılı finansal tablolarını süresi içinde hazırladığı anlaşılmıştır. Şirketin son üç yılına ait gelir tablosu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 2: Şirketin Son Üç Yılına Ait Gelir Tablosu

	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)
A- BRÜT SATIŞLAR	135.602.371,35	158.790.927,50	215.614.047,78
1. Yurtiçi Satışlar	135.602.371,35	158.790.927,50	215.614.047,78
2. Yurtdışı Satışlar			
3. Diğer Gelirler			
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	-36.150,08	-22.202,12	-35.540,05
1. Satıştan İadeler (-)	-36.150,08	-22.202,12	-35.540,05
2. Satış İskontoları (-)			
3. Diğer İndirimler (-)			
C- NET SATIŞLAR	135.566.221,27	158.768.725,38	215.578.507,73
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	-125.458.758,93	-152.973.147,92	-189.309.432,89
1. Satılan Mamuller Maliyeti (-)			
2. Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	-1.704,07		
3. Satılan Hizmet Maliyeti (-)	-125.457.054,86	-152.973.147,92	-189.309.432,89
4. Diğer Satışların Maliyeti (-)			
BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	10.107.462,34	5.795.577,46	26.269.074,84

E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	-18.388.951,45	-26.985.165,37	-25.855.065,32
1. Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-) (Amortisman)	-32.500,00		
2. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	-2.917.322,05	-2.271.351,43	-2.408.543,90
3. Genel Yönetim Giderleri (-)	-15.439.129,40	-24.713.813,94	-23.446.521,42
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-8.281.489,11	-21.189.587,91	414.009,52
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VEYA KARLAR	4.055.316,63	4.713.861,10	6.244.581,67
1. Faiz Gelirleri	694.548,73	763.318,39	1.403.200,58
1. Komisyon Gelirleri	476,36		
3. Kambiyo Karları	12.124,03	48.654,90	411.331,71
4. Faal. İlgili Diğ. Gelir ve Kârlar	3.348.167,51	3.901.887,81	4.430.049,38
G- DİĞER FAALİYETLERDEN GİDER VE ZARARLAR (-)	-30.576,98	-46.480,40	-214.762,29
1. Kambiyo Zararları	-30.576,98	-46.480,40	-214.762,29
2. Karşılık Giderleri	0,00	0,00	0,00
3. Enflasyon Fark Zararları			
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	-40.548,75	-2.246.373,35	-2.232.179,71
1. Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	-40.548,75	-2.246.373,35	-2.232.179,71
2. Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)			
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-4.297.298,21	-18.768.580,56	4.211.649,19

I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	0,00	0,00	0,00
1. Duran Varlık Satış Karları			
2. Hasar Tazminatları			
3. Diğer O. Dışı Gelir ve Karlar	0,00	0,00	0,00
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR	-13.065,82	-10.752,90	-0,03
2. D. Olağandışı Gider ve Zararları (-)	-13.065,82	-10.752,90	-0,03
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-4.310.364,03	-18.779.333,46	4.211.649,16
K- D.KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜM. KARŞ.(-)	650.959,26	779.378,90	963.348,42
DÖNEM NET KARI	-4.961.323,29	-19.558.712,36	3.248.300,74

Yukarıdaki tablo incelendiğinde şirketin 2017 ve 2018 yıllarında zarar ettiği 2019 yılını ise 3.248.300,74 TL karla kapattığı anlaşılmaktadır. 2019 yılında bir önceki yıla oranla brüt satışlarını yaklaşık olarak 57.000.000.- TL arttırmak suretiyle, şirketin kara geçmesindeki en büyük etkenin satışlardaki artış olduğu anlaşılmaktadır.

Ayrıca, Şirketin sermayesi 25.500.000,00.-TL (yirmibeşmilyonbeşyüzbin Türk Lirası) değerindedir. Bu sermaye, her biri 1,00.-TL (Bir Türk Lirası) değerinde, 25.500.000 (yirmibeşmilyonbeşyüzbin) paya ayrılmıştır. Şirketin sermayesi tamamen ödenmiştir.

Pay senetleri “A” ve “B” grubu olarak ikiye ayrılmıştır. “A” grubu pay senetleri 500.000 (beşyüzbin) adet, “B” grubu pay senetleri 25.000.000 (yirmibeşmilyon) adettir. “A” ve “B” grubu pay senetlerinin tamamı nama yazılı olup, bir veya birden fazla payı temsil eden kupürler halinde basılabilir. Sermayenin tamamı ödenmeden, hamiline yazılı hisse senedi çıkarılamaz. “B” grubu payların yönetim kurulu üyelerinin seçiminde aday gösterme hususunda imtiyaz hakkı vardır.

Tablo 3: Pay Sahiplerinin Şirketteki Pay Durumları Tablosu

Pay Sahiplerinin Ünvanı	Grubu	Türü	Pay Adedi	Pay Tutarı (TL)
Çanakkale İl Özel İdaresi	B	Nama	25.000.000	25.000.000,00
Çanakkale İl Özel İdaresi	A	Nama	467.150	467.150,00
Çanakkale Belediye Başkanlığı	A	Nama	22.500	22.500,00
Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası	A	Nama	10.000	10.000,00
Ayvacık Belediye Başkanlığı	A	Nama	250	250,00
S.S. Süleyman Köyü Kalkınma Kooperatifi	A	Nama	100	100,00
TOPLAM			25.500.000	25.500.000,00

1.4. Muhasebe Sistemi

GESTAŞ A.Ş. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabidir. Muhasebesi, finansal tabloları, tutmak zorunda olduğu defter ve cetveller ile şirketin mali denetimi bu kanun hükümlerine göre belirlenmektedir. Şirketin muhasebesi ve finansal tabloları "*Tekdüzen Hesap Planı*" uyarınca düzenlenmektedir.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 64'üncü maddesine göre aşağıdaki ticari defterleri tutmaktadır.

1. Yevmiye defteri.
2. Defteri kebir.
3. Envanter defteri.
4. Pay defteri.
5. Yönetim kurulu karar defteri.

6. Genel kurul toplantı ve müzakere defteri.

Şirket, muhasebe programı olarak 01.01.2008 tarihinden beri Logo Tiger Plus programı kullanmaktadır. Yevmiye ve Defter-i Kebir defterleri 01.01.2015 tarihinden beri elektronik olarak tutulmaktadır. Bu defterlerin onaysız çıktıları sistemden excel veya pdf formatında alınabilmektedir. Diğer defterler elle tutulmaya devam edilmektedir.

KDV beyannamesi, muhtasar beyannamesi, gelir tablosu, bilanço, BA/BS formunun programdan otomatik olarak alınması mümkün olsa da, otomatik olarak alınmayıp manuel olarak mizan alınmakta, gerekli kontroller yapıldıktan sonra, internet vergi dairesine manuel olarak gönderilmektedir. Gelir ve giderler program üzerinden takip edilmektedir.

Şirketin alım ve satımları ve diğer muhasebe işlemleri “Detaylı Fiş Listesi” düzenlenerek kaydedilmektedir. Bu işlemlere ilişkin kanıtlayıcı belgeler tarih sırasına göre arşiv edilmektedir. Detaylı fiş listesinde hesap kodu, hesap adı, açıklama, borç ve alacak sütunları yer almakta; fiş üzerinde fişin tarihi, fişin numarası ve yevmiye madde numarası gösterilmektedir.

2019 yılı denetimi kapsamında GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret A.Ş. tarafından “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*”ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Bilanço.
- Gelir tablosu.
- Yevmiye defteri.
- Envanter defteri.
- Geçici ve kesin mizan.

Denetim görüşü, şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Şirket 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi değildir ve iç kontrol sistemi oluşturulmamıştır. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu'nun kendilerine verdiği görev ve yetkileri kullanmaktadır. Kontroller, görev alanlarıyla ilgili olarak genel müdür ve işletme müdürü tarafından sağlanmaktadır. Şirketin mali işlemleri ise serbest muhasebeci ve mali müşavir tarafından yürütülmektedir.

Şirketin mali tablo ve raporları ile işlemlerinin sağlıklı yürütülmesine yönelik, olağan genel kurul gözden geçirmeleri dışında, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca dışarıdan "bağımsız denetim hizmeti" satın alındığı da görülmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Çanakkale İl Özel İdaresi GESTAŞ'ın 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

İşçilerin Ücretli Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması

Kamu idaresi tarafından; 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalışan işçilerin sosyal hakları olan yıllık izinlerinin düzenli bir şekilde kullandırılmadığı, işçilerin geçmiş yıllardan devreden izinlerinin olduğu ve bazı işçilerin 161 güne ulaşan kullanılmayan ücretli yıllık izninin bulunduğu görülmüştür.

Anayasa'nın 50'nci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında; “*Dinlenmek, çalışanların hakkıdır. Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.*” ifadesi yer almakta, bu hüküm doğrultusundaki 4857 sayılı İş Kanununun “*Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri*” başlıklı 53'üncü maddesinin birinci fıkrasında da “*İşyerinde işe başladığı günden itibaren, deneme süresi de içinde olmak üzere, en az bir yıl çalışmış olan işçilere yıllık ücretli izin verilir (...)*” denilmektedir.

4857 sayılı Kanun'un 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık izninin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiş, 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmelik hükümlerinde de Kanun'a uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır. 4857 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu hükmüne göre yıllık iznin kullandırılması gerekmektedir.

Kamu idaresi tarafından; işçilerin anayasal olan dinlenme ve yıllık ücretli izin haklarının düzenli bir şekilde kullanmasının sağlanması ve böylece kamu idaresinin kullanılmayan yıllık ücretli izinler nedeniyle borç yükü altına girmesinin önüne geçilmelidir.

BULGU 2: Sayıştay’a Gönderilmesi Gereken Belgelerin Gönderilmemesi

Sayıştay denetimi kapsamında olan GESTAŞ AŞ’nin, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar kapsamında Sayıştay Başkanlığı’na göndermesi gereken “*defter, mali tablo, belge ve bilgileri*” göndermediği görülmüştür.

Söz konusu Usul ve Esaslar gereğince, bir kamu idaresi şirketi olan GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret A.Ş. de gönderilmesi gereken belgeleri Sayıştay’a zamanında göndermekle yükümlüdür. Yukarıda değinilen konu hakkında, ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda gereken dikkat ve özen gösterilerek hareket edilmelidir.

BULGU 3: Şirketin Ana Faaliyet Konusu Dışında Harcamalarda Bulunması

Ana faaliyet konusu “*Çanakkale Boğazı Bölgesi ile Ege ve Marmara Denizi dahil, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde deniz yoluyla her türlü deniz araçları ile toplu ulaşım, yolcu ve yük taşımacılığı hizmetleri vermek, gemi işletmeciliği faaliyetlerinde bulunmak,*” olan GESTAŞ AŞ’de, yönetim kurulu kararlarıyla ana faaliyet konusu dışına çıkan bir kısım harcamaların yapıldığı görülmüştür.

Yapılan harcamaların bazıları;

- Resmi gün ve bayramlarda yapılacak olan etkinliklerin masraflarının karşılanması,
- Türkiye Sualtı Sporları Federasyonu heyetinin İngiltere, ABD, Almanya ve Fransa’da yapılan fuarlara gönderilmesi sonucu pasaport, vize, ulaşım, konaklama, iaşe ibatelerinin karşılanması,

Ayrıca Yönetim Kurulu kararlarında ilgili harcamaların genelinde tutar olarak bir sınır kısıtlamasına gidilmediği de görülmektedir.

GESTAŞ Deniz Ulaşım Turizm Ticaret Anonim Şirketi’nin Ana Sözleşmesinin “*Amaç ve Konusu*” başlıklı 3’üncü maddesinde;

“*a)İlgili tüm mevzuata riayet etmek kaydıyla, Çanakkale Boğazı Bölgesi ile Ege ve*

Marmara Denizi dahil, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde deniz yoluyla her türlü deniz araçları ile toplu ulaşım, yolcu ve yük taşımacılığı hizmetleri vermek, gemi işletmeciliği faaliyetlerinde bulunmak, bu hatları işletmek, kiralamak, kiraya vermek; kruvaziyer ve diğer turizm taşımacılığı yapmak, turizm organizasyonu hizmetlerini en uygun şekilde yapmak, yaptırmak; yabancı ve Türk bayraklı gemilere acentelik hizmeti vermek; yeni gemi inşa etmek, ettirmek, bu amaçla taahhütlere girmek; deniz toplu ulaşımı ve taşımacılığının koordinasyonunu, entegrasyonunu ve denetimini yapmak, yaptırmak, bu faaliyetlerle ilgili her türlü destek hizmetlerini yapmak, yaptırmak; kılavuzluk ve römorkörcülük hariç limancılık hizmetleri vermek, tesislere yanaşan deniz araçlarına su, elektrik, yakıt vermek, yükleme boşaltma, aktarma ve hamaliye işleri yapmak; tatlı/tuzlu su ürünleri üretimi yapmak; her türlü inşaat işleri yapmak, yaptırmak; deniz üzerindeki her türlü toplu ulaşım ve taşımacılık hizmetlerini yürütmek veya turizm taşımacılığı yapmak amacıyla ilgili liman, rıhtım, iskele, yanaşma/bağlanma yerleri, demirleme, ikmal, tedarik tesisleri, her türlü atık alım, depolama, imha tesisleri, tesislere gelen gemilere su, elektrik, yakıt vermek için gerekli tesisler ile tatlı/tuzlu su balıkları üretim tesisleri/çiftlikleri ve diğer tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletletmek; her türlü deniz araçlarının bakım, onarım ve imalatını yapmak.

b)Şirket, yurt içinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre kurulmuş ve faaliyet gösteren şirketlere veya kurulacak şirketlere ortak ve hissedar olmak, yurt dışında kurulmuş şirketlere ortak olmak ve hisse satın almak, bu amaçla hisse almak, hissedar olmak nedeniyle bu şirketlerde şirketin tüzel kişiliğini temsilen yönetim kurulu üyeliği almak. Hissedar ve ortak olduğu şirketlerde ki hissesini gerekirse en verimli şekilde satmak.” Denilmek suretiyle şirketin faaliyet alanı geniş bir şekilde tanımlanmıştır.

Ayrıca maddenin devam eden kısımlarında;

“Şirket bu amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla yurtiçinde ve yurtdışında;

...

Mevzuat hükümlerine bağlı kalmak ve şirket yönetim kurulunun onayını almak kaydıyla, sosyal amaçlı kurulmuş olan dernek, vakıf, eğitim-öğretim kurumlarına, ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlara, spor kulüplerine, organizasyonlara, vb. kurum ve kuruluşlara, şirketin kendi amaç ve konusunu aksatmayacak şekilde yardım ve bağışta bulunabilir.

...” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar neticesinde, yapılan harcamaların şirketin kendi amacına ve ana faaliyet konusuna aykırılık teşkil ettiği değerlendirilmektedir. GESTAŞ AŐ'nin, ana faaliyet konusu olan deniz yoluyla her türlü deniz araçları ile toplu ulaşım, yolcu ve yük taşımacılığı hizmetlerine ağırlık vererek, ticari hayatını devam ettirmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
GESTAŞ'ın Şirket Organizasyon Şeması'nın Yönetim Kurulu Kararı Alınmaksızın TTK Hükümüne Aykırı Olarak Değiştirilmesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
GESTAŞ'ın Yeni Yönetim Kurulu Başkanı'nın Yasal Süresi İçinde Kanuni Temsilci Olarak Tescilinin Yapılmaması, Yeni Yönetim Kurulu İmza Sirkülerinin Süresinde Yayınlanmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
GESTAŞ Olağanüstü Genel Kurulu'nun; Şirketin Bağımsız Denetimini TTK Hükümüne Aykırı Olarak ...A. Ş'ne 3 Yıllık Süre İçin Vermesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
TTK'na Aykırı Olarak Yönetim Kurulunun Onayı Olmaksızın Genel Müdür Tarafından Müdür Atamaları Yapılması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
GESTAŞ Kullanımında Bulunan Bilgisayar Yazılımlarının Haklar Hesabı Yerine Demirbaşlar Hesabına Kaydedilmesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	
GESTAŞ Personeli İçin Hesaplanan Asgari Geçim İndiriminin Diğer Çeşitli Alacaklar Hesabına Kaydedilmesi Gerekirken Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabında İzlenmesi	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	

GESTAŞ'ın, Deniz Taşıma İçin Kiraladığı Gemiler ile Şehitlik Turu Nedeniyle Kiralamış Olduğu Tekne İçin Ödenen Kiralama Bedelinde, Faturalarda Ayrıştırma Yapılmadığından %1 Oranı Yerine %18 Oranı Üzerinden KDV Ödenmesi, Ödenen %18 KDV'den ise %90 Oranında Tevkifat Yapılmaması	2016	Tam Olarak Yerine Getirildi	.
--	------	-----------------------------	---